C. CARMINA ARTIFICIOSA (KAVYA).

175, 176.

Opus unum voluminibus duobus compactum. Lit. Devan. Charta Ind. Long. 11. Lat. 5. Linn. plerumque 9. Vol. I. foll. 204. Vol. II. foll. 236.

Inest *Raghuvanṣa Kálidásae* poetae, quo carmine epico, undeviginti libros continente, reges a Sole oriundi inde a Dilípa usque ad Agnivarṇam celebrantur. In marginibus Mallináthae commentarius adscriptus est. (B.)

Duas esse hujus carminis recensiones, alteram antiquiorem, qualem a Mallinátha exhiberi, alteram recentiorem, a Vṛihaspatimiṣra et Bharatasena scholiastis traditam, Stenzler in editione sua praestantissima probavit. Quibus tertiam adderemus, si mutationes a librariis inter scribendum insolenter factae eo nomine dignae essent. Quos mihi codices manu scriptos perlustrare contigit, ii Stenzleri sententiam confirmabant, qua nullum exemplar inveniri statuit, quod unam alteramve recensionem accurate redderet. Mallináthas ipse passim varias lectiones citat, quas in codicibus suis invenerat. Quae nostrorum codicum sit conditio, ita optime cernetur, si librorum I–V. cum Stenzleri editione collatorum variam lectionem recensuero. Quo facto codicem B. plerumque cum Mallinátha consentire, codicem A, quamvis antiquissimum, magis differre, Millianum C. medium occupare locum, codicem vero Bengalicum D. recentissimam exhibere recensionem apparebit. Praeterea varias lectiones addidi, a Mallinátha ipso memoriae traditas.

Liber I.

3. मोहात् A. B. C. M. quid legerit non constat. 3. प्रणोदित: A. B. C. 11. महीभृतां A. B. C. 14. विभाविना B. 17. आत्मनो pro आ मनो: A. 19. व्यावृता pro अकुंठिता A. B. C. etiam a M. laudatur. 21. अर्थान् A. B. 25. धर्मायैव B. 28. दष्टोऽगुष्ठ इवाहिना A. B. C. Post d. 34. hoc dist. in A. additur: गंगां भगीरथेनैव पूर्वेषां पावनक्षमां । ईप्सता संततिं न्यस्ता तेन मंत्रिषु कौशला ॥ B. C. pro altero hemistichio hoc ponunt: इच्छता संततिं तेन न्यस्ता मंत्रिषु कोशला: ॥ 36. आश्रितौ pro आस्थितौ A. B. 37. परिगताविव A. 38. उत्करै: A. B. C. Inde a 42. dist. nonnulla transposita. 44. 45. 43. A. C. 42. 45. 43. 39. 40. 41. 44. B. 45. उपागतान् pro उपस्थितान् C. 49. स्कंधासक्तसमित्कुशै: । अग्निप्रत्युद्गमात्पूतै: पूर्यमाणं तपस्विभि: ॥ A. B. C. Post d. 52. आकीर्णं मृषिपत्नीनामुटजद्वाररोधिभि: । अपत्यैरिव नीवारभागधेयो चितै मृगै ॥ C. 54. विश्रामये° A. C. 57. पादौ A. 59. 58. C. 61. लक्ष B. C. लक्ष्य A, idemque in utroque commentarii codice legitur, ideoque restituendum. 67. 66. B. C. 68. प्रकाश्चांधकारश्च A. C. 69. शुद्धवंशा B. तु pro हि A. 70. विनेतर्मां A. C. वितानं मां B. आश्रमपादपं B. C. 71. ऋणबंधमवैहि मे A. नवबद्धस्य दंतिन: A. B. C. 72. तस्माद्यथा विमुच्येऽहं A. 73. °नो यथा ह्रद: B. 76. इमां देवीमृतुस्नातां स्मृत्वा सपदि सत्वर: । प्रदक्षिणक्रियातीतस्तस्या: कोपमजीजन: ॥ A. B. C. quod distichon in B. quidem subditicium esse (क्षेपक) notatur. Genuinus versus subinde paulum corruptus ita traditur: धर्मलोपभयाद्राज्ञीमिमां संचिंत्य सत्वर: etc. B. C. Post 79. hic versus subditicius: अवेहि तदवज्ञानादनपेक्षं (°नाये° cod.) मनोरथं । प्रतिबध्नाति हि श्रेय: etc. B. Post d. 80. in B. sed post 81. in C. hoc dist. additur: स त्वमेकांतरां तस्या मदीयां वत्समातरं । आराधय सपत्नीक: सा वां कामं विधास्यति ॥ 81. स गां मदीयां सुरभे: A. C. Post 83. ताम्रललाटजां रेखां बिभ्रती सासितेतरां (°संसि° C.) । संध्या प्रातिपदेनेव प्रतिभिन्ना (°द्युतिभिन्ना C.) हिमांशुना ॥ A. C. 85. महीभृत: A. B. 86. आशंसितावंध्यप्रार्थनं A. B. C. 89. स्थानं pro स्थितिं A. B. C. 91. भूया: pro स्थेया: B. 93. ऊर्जितश्रियं A. B. C.

Liber II.

6. आददानां A. B. et Mallinátha, आदधानां C. quod sensu carens etiam in Stenzleri textum irrepsit. 8. गुरुहोम A. B. C. 13. मनोकहाकंपन A. 21. आत्मसिद्धे: A. 31. लग्नांगुलि: B. 35. अवेहि A. B. 36. ऽयं pro ऽसौ A. 38. मतंगजानां pro वनद्विपानां A. 39[b]. कलेव B. 40[b]. ह्याणोति A. 43[b]. तु pro हि A. 45[b]. विमुच्यतां B. C. 46. गिरिकंदराणां दंष्ट्रामयूखै: शकलं प्रकुर्वन् A. गिरिकंदराणां etiam in C. 49. अपराधदंडात् A. C. °रंडात् B. 52[a]. वाचो A. 54[a]. कथ च A. 54[b]. नु A. B. 58. जात: pro वृत्त: A. C. 60. अधोमुखस्य B. C. 63. वत्स pro पुत्र B. 65. उपयुंक्ष्व etiam pro उपभुंक्ष्व legi M. monet. 66. ऋषे: pro गुरो: A. C. idemque in textu restituendum videtur, quum in nostris quidem M. commentariis vox गुरो: desit, at vero ऋषे: reperiatur. Ibid. औधस्यं A. B. 69. वत्सनिपीतशेषं A. B. C. शुद्धं यशो भूय इव A. B. शुद्धं यशो मूर्तिमिव C. 71. ततस्तु होतारं B. ततश्च होतारं B. pro अनंतरं भर्तु:. Ibid. अनुभाव: pro प्रभाव: A.

Liber III.

1. कौमुदीमहमिति के चित्पठंति M. Postea in C. hoc distichon inseritur: ततो विशां पत्युरनन्यसंततेर्मनोरथं किंचिदिवोद्योन्मुखं । अनन्यसौहार्दरसस्य दोहदं प्रिया प्रपेदे प्रकृतिप्रियंवदा ॥ Post d. 3. मुखेन सा केतकपत्रपांडुना कृशांगयष्टि: परिमेयभूषणा । स्थितात्पताराकरक्षेणेंदुमंडला विभातकल्पां रजनीं व्यडंबयत् ॥ A. C.